

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 116

din 18 februarie 2015

Prin raportul nr. 4621/IJ/3699/DIJ/27837/ST/2014, Inspecția judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatele controlului tematic efectuat pentru identificarea dosarelor în care instanțele de judecată au dispus măsura de siguranță a confiscării extinse și practica judiciară în materie

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru judecători reține următoarele:

Prin Ordinul de serviciu nr. 66/2014 al inspectorului-șef al Inspecției Judiciare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în temeiul art. 7 alin. (1) lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare și al art. 61 din Hotărârea nr. 1027/2012 a Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobarea Regulamentului privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, s-a dispus efectuarea unui control tematic având ca obiective identificarea dosarelor și analiza datelor statistice obținute privind cauzele în care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse și practica judiciară în această materie.

Prin același ordin de serviciu, a fost stabilită și echipa de control, în următoarea componență : inspector judiciar Petre Roșu - coordonator de echipă, inspector judiciar

Mihail Dragoș Mihail, inspector judiciar Aida Oana Popescu și inspector judiciar Marcela Ioniță.

Controlul a fost inclus în planul de activitate al Inspecției Judiciare pentru semestrul II al anului 2014, stabilit prin Ordinul nr. 110/2013 al inspectorului-șef al Inspecției Judiciare.

Obiectivele controlului, desfășurat în perioada 24 octombrie 2014 - 17 noiembrie 2014, au vizat identificarea dosarelor și analiza datelor statistice obținute privind cauzele în care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse și practica judiciară în această materie.

Verificările au avut în vedere perioada 2012 - 2014, fiind efectuate pe baza datelor comunicate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, curțile de apel și instanțele arondate, inclusiv instanțele militare.

În vederea efectuării verificărilor, prin adresa nr. 4621/IJ/3699/DIJ/2014, a fost solicitată curților de apel comunicarea următoarelor date, informații și documente, la nivel centralizat:

- date statistice din perioada 2012 - 2014 referitoare la cauzele în care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse, indiferent de stadiul procesual și de dispozițiile legale aplicabile (Codul penal vechi sau Codul penal actual), prin indicarea individuală a numărului de dosar ș.a.;

- date statistice, pentru aceeași perioadă de referință, referitoare la cauze cu specificul arătat în care au fost tratate probleme adiacente confiscării extinse (de exemplu : schimbarea încadrării juridice pentru o infracțiune care nu presupune confiscarea extinsă, bunurile aparțin unui terț, aplicarea dispozițiilor legale mai favorabile, efectul admiterii unor excepții de neconstituționalitate ș.a.);

- modul în care dispozițiile legale referitoare la măsura de siguranță a confiscării extinse au fost dezbătute la nivelul instanțelor judecătorești prin diverse forme de pregătire și de perfecționare profesională, cu indicarea acestora (teme de învățământ profesional, formare continuă, studiu individual, seminarii);

- dacă în cauze având ca obiect infracțiuni de genul celor în legătură cu care se poate lua măsura de siguranță a confiscării extinse au fost instituite de către instanțele

judecătorești măsura sechestrului sau valorificarea bunurilor ori dacă instanțele s-au pronunțat asupra unor asemenea cereri sau dacă s-a dispus revocarea măsurilor luate, cu indicarea soluțiilor și a circuitului administrativ-jurisdicțional al acestora (plângere, căi de atac ș.a.m.d.);

- dacă în legătură cu măsura de siguranță a confiscării extinse sau cu situații juridice adiacente acesteia au fost invocate excepții de neconstituționalitate și modul în care s-au repercutat asupra procedurii judiciare;

- dacă de la nivelul Colegiilor de conducere ale curților de apel au fost formulate cereri către Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru pronunțarea unui recurs în interesul legii în materia confiscării extinse sau în materii adiacente acesteia, cu depunerea de copii ale hotărârilor judecătorești definitive din care rezultă problemele de drept care au format obiectul judecății;

- dacă în materia ce constituie obiectul controlului au fost înregistrate situații la nivelul instanțelor judecătorești care au determinat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, comunicându-se actele care au stat la baza sesizării (încheiere, puncte de vedere etc.), precum și datele privind modul de influențare a procedurii judiciare prin suspendarea cauzei sau a altor cauze similare, ca urmare a unor astfel de sesizări;

- dacă la nivelul instanțelor judecătorești au fost formulate plângeri sau contestații împotriva măsurilor luate cu privire la sechestrul bunurilor în cursul urmăririi penale și modul lor de soluționare;

- dacă referitor la cauzele în care s-a luat măsura de siguranță a confiscării extinse au fost formulate contestații de executare cu privire la punerea în executare a dispozițiilor din hotărârile penale;

- dacă au fost întâmpinate dificultăți la punerea în executare a unor asemenea măsuri referitoare la identificarea bunurilor, la stabilirea organului de executare, la cooperarea cu acestea, inclusiv în cele cu element de extraneitate, și la valorificarea bunurilor;

- referate ale Birourilor de executări penale privind punerea în executare și închiderea/neînchiderea pozițiilor cu privire la măsura confiscării extinse;

- dacă în urma proceselor penale au fost deschise de către subiecții confiscării procese civile pentru despăgubiri/daune etc.;

- furnizarea altor date și informații relevante în vederea identificării aspectelor necesare efectuării controlului.

De asemenea, prin adresa nr. 4621/IJ/3699/DIJ/2014 s-a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție comunicarea datelor statistice din perioada 2012 – 2014 referitoare la cauzele în care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse, prin indicarea individuală a numărului de dosar și transmiterea de copii de pe hotărârile judecătorești precum și a datelor și informațiilor pentru aceeași perioadă de referință privind practica judiciară în materie la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin raportare la specificul instanței supreme și a altor date relevante în vederea edificării asupra aspectelor privind confiscarea extinsă.

Secția pentru judecatori constată că instituția confiscării extinse a fost introdusă în legislația română prin Legea nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258/19 aprilie 2012.

Confiscarea extinsă reprezintă o varietate a măsurii de siguranță a confiscării, denumită astfel pentru că se extinde și la alte bunuri decât cele pentru care s-a dovedit legătura cu infracțiunea, precum și la bunurile altor persoane decât cea condamnată.

Reglementarea actuală în materia confiscării extinse cuprinsă la art. 112¹ din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal se înscrie în linia cerințelor minime stabilite de prevederile Directivei nr. 42/03 aprilie 2014, adoptată de Parlamentul European, confiscarea extinsă putându-se dispune dacă valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată, într-o perioadă de 5 ani înainte și, dacă este cazul, după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanței, depășește în mod vădit veniturile obținute de aceasta în mod licit, iar instanța are convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale de natura celor prevăzute la alin. (1), la stabilirea diferenței dintre veniturile obținute licit și valoarea bunurilor dobândite ținându-se seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori

de un terț unui membru al familiei sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul.

Cu privire la aceste dispoziții, Curtea Constituțională a României a constatat că sunt respectate garanțiile relevate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, măsura confiscării extinse este dispusă de către o instanță judecătorească, pe baza convingerii proprii că bunurile supuse confiscării provin din activități infracționale, formate în urma parcurgerii unei proceduri judiciare publice, în cadrul căreia persoanele în cauză au acces la dosar și la argumentele acuzării și au posibilitatea să propună probe și să prezinte dovezile pe care le consideră necesare (Decizia nr. 356/25 iunie 2014 a Curții Constituționale a României).

Instituția confiscării extinse vizează inclusiv valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terț unui membru al familiei sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul.

Din analiza datelor statistice din perioada 2012 - 2014 și practica judiciară în materia confiscării extinse, a rezultat că situația generală este aceea că la nivelul instanțelor a fost identificat un număr redus de cauze în care să se fi dispus măsura de siguranță a confiscării extinse de la introducerea în legislația penală a acestei măsuri, adică din anul 2012 până în anul 2014, constatându-se, spre exemplu, că la nivelul judecătoriilor, aproape fără excepție, nu au fost luate asemenea măsuri.

Punctual, au fost identificate 19 cauze în care a fost luată de către instanțele judecătorești măsura de siguranță a confiscării extinse, astfel :

- la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate două decizii : _____, pronunțată în dosarul nr. _____

prin care Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală a dispus confiscarea extinsă în favoarea statului, fiind casată și modificată sentința penală nr. _____

_____ pronunțată de Curtea de Apel C _____ prin care, printre altele, a fost ridicat sechestrul, și decizia _____ pronunțată în dosarul nr. _____

_____ prin care Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală a menținut măsura de siguranță a confiscării extinse dispuse de instanța de fond, Tribunalul _____ – Secția a II-a penală.

- la **Tribunalul București** a fost identificată o hotărâre judecătorească prin care instanța a dispus măsura confiscării extinse : sentința penală nr. _____ rămasă definitivă prin neapelare la data de 29 octombrie 2013, pronunțată în dosarul nr. _____
Administrația financiară confirmând preluarea debitului.

- la **Judecătoria sectorului 6 București**, pentru intervalul menționat, a fost identificată tot o singură cauză în care instanța a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse, respectiv dosarul nr. _____ are a fost pronunțată sentința penală nr. _____

- de la **Curtea de Apel Oradea** s-a comunicat că s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse în dosarul nr. _____ să sentința penală nr. _____ nu este definitivă, în cauză fiind exercitat recurs, dosarul fiind pe rolul Secției penale a instanței supreme.

- la **Curtea de Apel Bacău**, prin sentința penală nr. _____ pronunțată în dosarul nr. _____, s-a dispus confiscarea unor bunuri, fără a fi detaliate pe larg motivele în hotărâre, hotărâre care nu este definitivă, în cauză fiind exercitat apel, dosarul fiind pe rolul Secției penale a instanței supreme.

- la **Tribunalul Bacău**, în dosarul nr. _____ confiscarea extinsă dispusă prin sentința penală nr. _____ identificată prin decizia penală nr. _____ pronunțată de Curtea de Apel Bacău și definitivă prin decizia penală nr. _____ pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost comunicată Administrației Finanțelor Publice a județului Bacău la data de 01 aprilie 2014 și confirmată de aceasta cu adresa nr. 35993/03 aprilie 2014.

- la **Tribunalul Brăila**, în dosarul nr. _____ prin sentința civilă nr. _____ s-a dispus confiscarea extinsă, hotărâre care nu este definitivă, în cauză fiind exercitat recurs, dosarul fiind pe rolul Secției penale a instanței supreme.

- la **Curtea de Apel Brașov**, în dosarul nr. _____ fost pronunțată decizia penală nr. _____ în care s-a dispus confiscarea de la inculpat a sumei de 1035 de lei, cu mențiunea că hotărârea a rămas definitivă la instanța supremă, iar în dosarul nr. _____ a fost pronunțată decizia penală nr. _____ masă definitivă prin nerecurare, prin care au fost

respinse apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Serviciul teritorial B și inculpat împotriva sentinței penale nr.

pronunțată de **Tribunalul B**, prin care s-a dispus confiscarea extinsă a sumei de 930 lei asupra căreia s-a instituit sechestru asigurător prin ordonanța procurorului. Tot la **Curtea de Apel B**, în dosarul nr. , fost pronunțată decizia penală nr. prin care a fost admis apelul declarat de

Parchet, fiind desființată sentința penală nr. **Tribunalului B**

dispunându-se confiscarea extinsă a sumei de 700 lei. Decizia este definitivă, fiind pronunțată sub imperiul noului Cod de procedură penală, iar în dosarul nr. fost pronunțată sentința penală nr. prin care s-a dispus confiscarea extinsă de la inculpat a sumei de

. Sentința a fost apelată, în prezent dosarul aflându-se pe rolul instanței supreme.

- la **Tribunalul Vaslui**, în perioada de referință, anii 2012 – 2014, au fost înregistrate două cauze în care a fost dispusă de către procuror, în cursul urmăririi penale, măsura de siguranță a confiscării extinse, dosarele fiind înregistrate pe rolul tribunalului sub nr. respectiv r prin sentința penală nr. , pronunțată în dosarul nr. ămasă definitivă la data de 07 octombrie 2013 prin nerecurare, prin decizia penală nr. a Curții de Apel Iași, s-a dispus respingerea cererii de confiscare extinsă și s-a dispus restituirea către inculpați a bunurilor pentru care în cursul urmăririi penale fusese dispusă această măsură. De asemenea, prin sentința penală nr.

Tribunalului Vaslui, pronunțată în dosarul nr. sentință care nu este definitivă, în temeiul dispozițiilor art. 404 alin. (4) lit. d) și f) Cod procedură penală, s-a dispus ridicarea măsurii sechestrului asigurător, măsură luată prin ordonanța procurorului asupra unor bunuri aparținând inculpaților, dispunându-se restituirea către inculpați a respectivelor bunuri.

- la nivelul **Curții de Apel Iași** au fost identificate două decizii penale pronunțate în apel (sentințele în primă instanță fiind pronunțate de către **Tribunalul Vaslui** și **Tribunalul Iași**), prin care s-a decis în cauză cu privire la confiscarea extinsă,

și anume decizia penală nr. _____ pronunțată în dosarul nr. _____
rămasă definitivă prin nerecurare, și decizia penală nr. _____
pronunțată în dosarul nr. _____ rămasă definitivă prin decizia
nr. _____ altelei Curți de Casație și Justiție.

- la **Tribunalul Timiș** și la **Curtea de Apel Timișoara** au fost trei situații în
care instanțele s-au pronunțat asupra confiscării extinse : dosarul penal nr. _____
care **Tribunalul Timiș** s-a pronunțat în primă instanță prin sentința
penală nr. _____. În apel, prin decizia penală nr. _____
pronunțată de către **Curtea de Apel Timișoara**, în dosarul _____ menținută
la rândul ei prin decizia nr. _____ instanței supreme, apelul a fost
respins. În dosarul penal nr. _____ **ibunalul Timiș** s-a pronunțat în primă
instanță prin sentința penală nr. _____. În apel, prin decizia
definitivă nr. _____ lăată de către **Curtea de Apel Timișoara**, s-au
înlăturat dispozițiile referitoare la confiscarea extinsă și s-a dispus restituirea. În dosarul
nr. _____ otrivit sentinței penale _____ pronunțată de către
Tribunalul Timiș, s-a dispus și confiscarea sumelor de bani găsite la locuința mamei
inculpatului, precum și a celor aflate în conturile bancare deschise pe același nume. În
apel, a fost pronunțată decizia penală nr. _____ onunțată de către **Curtea de
Apel Timișoara**, prin care a fost menținută soluția cu privire la confiscarea extinsă.

- în perioada 2012 - 2014, **Tribunalul Mehedinți**, a aplicat măsura de siguranță
a confiscării extinse într-un singur dosar, respectiv în dosarul nr. _____
care s-a pronunțat sentința penală nr. _____ sentință nedefinitivă, dosarul
fiind în apel la Curtea de Apel Craiova.

- în urma verificărilor efectuate la nivelul Secției penale și pentru cauze cu minori
din cadrul **Curții de Apel Craiova** au fost identificate două dosare penale în care s-a
dispus măsura de siguranță a confiscării extinse, respectiv decizia penală nr. _____
pronunțată în dosarul nr. _____, decizia nr. _____
pronunțată în dosarul nr. _____ a prima situație, s-a
pronunțat sentința penală nr. _____ le către **Tribunalul Gorj** în
dosarul nr. _____ fost modificată în apel de către curtea de apel. A doua

situație vizează apelul împotriva sentinței penale nr. _____

Tribunalului Dolj în dosarul nr. _____

- La **Tribunalul Gorj**, ca urmare a verificărilor efectuate, s-a constatat că, în dosarul nr. _____ i-a pronunțat sentința penală nr. _____

rămasă definitivă prin decizia penală nr. _____ pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse a unor sume de bani de la inculpați, în apel la Curtea de Apel Craiova, cum s-a arătat mai sus, fiind schimbat doar temeiul legal al confiscării.

- la **Tribunalul Sibiu**, prin sentința penală nr. _____ pronunțată în dosarul nr. _____ a dispus confiscarea unui autoturism de la inculpat, iar din minuta deciziei penale nr. _____ pronunțată de către **Curtea de Apel Alba Iulia**, reiese că au fost menținute dispozițiile sentinței privitoare la confiscarea extinsă.

Din datele și informațiile comunicate de către instanțe, Secția constată că nu au fost identificate cauze în care să se fi tratat probleme adiacente confiscării extinse.

În ceea ce privește eventualele cauze în care să se fi pus problema confiscării extinse, a fost identificat dosarul nr. _____ vând ca obiect infracțiunea de șantaj, în care, prin sentința penală nr. _____ **Judecătoriei Turda**, apare o mențiune despre confiscarea extinsă, dar din minuta deciziei penale nr. _____

_____ rții de Apel Cluj nu rezultă că s-ar mai fi pus în apelurile declarate de parchet sau inculpați vreo problemă legată de confiscarea extinsă.

Între anii 2012 - 2014, pe rolul Secției a II-a penale a **Curții de Apel București**, a fost înregistrată o singură cauză în care s-a dispus confiscarea specială (nu extinsă), respectiv dosarul penal nr. _____ care s-a pronunțat decizia penală nr. _____

S-a mai comunicat de către **Tribunalul Timiș** faptul că, în dosarul nr. _____ ost invocată o excepție de neconstituționalitate, însă dosarul se află în recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Ca alte situații adiacente problematicei confiscării extinse, au fost constatate cazuri în care a fost declinată competența de soluționare a cauzei, pentru diverse motive, de exemplu, prin încheierea din 27 august 2014, în dosarul nr. _____

Tribunalului București – Secția I penală, judecătorul a reținut că după momentul formulării sesizării de către petenta - parte responsabilă civilmente și depunerii ei la parchet, în dosarul de urmărire penală în care măsura asiguratorie a fost luată, s-a dispus o schimbare de încadrare juridică, în infracțiuni pentru care în prezent atrag competența judecătorei.

Prin încheierile din datele 27 octombrie 2014 și 21 iulie 2014, pronunțate în dosarele nr. _____ nr. _____ **ibunalului București – Secția I penală**, s-a reținut că potrivit dispozițiilor art. 40 alin. (1) Cod procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță și infracțiuni săvârșite de senatori, deputați și de membrii Guvernului. Ca atare, judecătorul a apreciat că soluționarea contestației revine judecătorului de drepturi și libertăți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, întrucât în dosarul penal este cercetată și o persoană ce a avut calitatea de fost ministru în Guvernul României.

Prin încheierea din data de 18 iunie 2014, pronunțată în dosarul nr. _____ **Tribunalului București – Secția I penală**, în raport de faptul că în dosarul de urmărire penală a fost emis rechizitoriu, fiind sesizată instanța competentă, judecătorul de drepturi și libertăți a dispus declinarea soluționării contestației formulate de inculpat în favoarea completului investit cu soluționarea fondului.

În ceea ce privește pregătirea și perfecționarea profesională în materia confiscării extinse la nivelul instanțelor judecătorești, din centralizarea datelor și informațiilor furnizate de instanțe, se constată că dispozițiile legale prin confiscarea extinsă au fost aprofundate prin studiu individual (de exemplu, la Curtea de Apel Suceava, Judecătoria Rădăuți, Judecătoria Câmpulung Moldovenesc, Tribunalul Vrancea, Judecătoria Adjud, Tribunalul Tulcea, Curtea de Apel București) sau la ședințele de învățământ profesional lunar organizate în cadrul secțiilor penale, înainte sau după intrarea în vigoare a Codului penal (cum ar fi la Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Vâlcea, Tribunalul Neamț, Curtea de Apel Galați, Tribunalul Brăila, Judecătoria Tecuci; Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Timiș, Tribunalul Mehedinți, Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Gorj, Tribunalul Dolj, Tribunalul Giurgiu ș.a.).

O altă formă de pregătire profesională a fost realizată prin participarea unor judecători la seminarii cu teme specifice, organizate prin intermediul Institutului Național al Magistraturii, cum ar fi cel din 24 - 26 februarie 2014, cu tema „Confiscarea extinsă – cât recuperăm”, organizat de către Institutul Național al Magistraturii în colaborare cu Fundația Freedom House România.

Unele instanțe nu au indicat date din care să reiasă că au fost dezbătute problemele specifice (Curtea Militară de Apel și instanțele arondate), alte instanțe au răspuns că nu au fost dezbătute, cum este cazul Judecătoriei Gura Humorului ori Tribunalului Argeș, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Constanța și instanțe din subordine, iar Judecătoria Bârlad și altele au răspuns că „nu este cazul” (Judecătoria Dorohoi sau Curtea de Apel Bacău).

Alte instanțe au arătat expres că dispozițiile legale privind confiscarea extinsă nu au fost dezbătute, fiind oferite și explicații, cum este cazul Tribunalului Suceava, care a arătat că nu s-a dezbătut problematica, dată fiind „amploarea modificărilor legislative care au generat numeroase controverse”, dar și pentru că nu s-au confruntat practic cu aceste situații.

În fine, unele instanțe, cum este Judecătoria Curtea de Argeș, au arătat că nu au dezbătut dispozițiile legale privind confiscarea extinsă, însă au apreciat ca fiind oportună dezbateră pe viitor în cadrul învățământului profesional, motiv pentru care au înaintat propuneri către conducerea instanței.

Exemplificativ, referitor la aspecte privind măsura sechestrului la nivelul instanțelor de judecată, Secția pentru judecători reține că, **Curtea de Apel Pitești** a comunicat faptul că pe rolul instanței au fost identificate cauze având ca obiect infracțiuni de genul celor în legătură cu care se poate lua măsura de siguranță a confiscării extinse : dosar nr. _____

_____ În aceste cauze nu s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse, ci măsura de siguranță a confiscării speciale, doar cu privire la bunurile obiect al infracțiunilor deduse judecății ori echivalent bănesc al acestora, în raport de care instanța a menținut măsurile asiguratorii care fuseseră instituite de către procuror.

La **Tribunalul Vaslui**, după cum s-a precizat mai sus, au existat două dosare în care a fost revocată măsura de siguranță a confiscării extinse dispusă de procuror:

La **Judecătoria Vaslui**, din verificările efectuate pentru aceeași perioadă de referință, s-au găsit înregistrate un număr de 6 sentințe penale în care s-a dispus instituirea măsurii sechestrului de către instanță pentru infracțiunile din categoria celor care este permisă confiscarea extinsă, după cum urmează : sentința penală nr.

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____

Din verificările efectuate, pe rolul Secției penale a **Tribunalul Maramureș** au fost pronunțate un număr de 5 sentințe și 3 încheieri, prin care a fost instituită măsura asiguratorie a sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpatului și părților responsabile civilmente și anume: sentința penală nr.

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ sentința penală nr. _____

_____ pronunțată în dosarul nr. _____ încheierea din _____ pronunțată în

dosarul nr. _____ încheierea din _____ pronunțată în dosarul

nr. _____ încheierea din _____ pronunțată în dosarul nr. _____

Pe rolul **Judecătoriei Jibou** a fost înregistrată, în perioada de referință, o cauză în care instanța a menținut măsura sechestrului asigurator dispusă de către organele de cercetare penală asupra unor bunuri aparținând inculpatului, în dosarul nr. _____ prin sentința penală nr. _____ a **Judecătoriei Jibou**, definitivă la data de 05 februarie 2013 prin decizia penală nr. _____ și de Apel Cluj.

Au fost identificate două cauze pronunțate de **Curtea de Apel Alba Iulia** prin care s-a dispus măsura sechestrului asigurator : sentința nr. _____ pronunțată în dosarul nr. _____ și sentința penală nr. _____ în dosarul nr. _____

La nivelul **Tribunalului Sibiu** nu a fost instituită de către instanță măsura sechestrului, nu au fost valorificate bunuri, în baza măsurilor asiguratorii dispuse de instanță, însă, prin sentința penală nr. _____ către tribunal în dosarul nr. _____ definitivă la 14 aprilie 2014 prin decizia penală nr. _____ altei Curți de Casație și Justiție, a fost respinsă cererea de confiscare extinsă, solicitată de parchet prin rechizitoriu.

În cauze având ca obiect infracțiuni din categoria celor în legătură cu care se poate lua măsura de siguranță a confiscării extinse, **Judecătoria Buftea** s-a pronunțat asupra unor cereri de restituire a unor bunuri supuse confiscării, respectiv asupra menținerii măsurii sechestrului dispuse în cursul urmăririi penale, în dosarul nr. _____ dosarul nr. _____ dosarul nr. _____

La nivelul **Judecătoriei Roșiorii de Vede** au fost înregistrate, în perioada supusă verificării, 4 cauze având ca obiect evaziune fiscală în care a fost instituită măsura de siguranță a sechestrului asigurator și 3 cauze având ca obiect evaziune fiscală în care a fost menținută măsura de siguranță a sechestrului asigurator, instituită de Parchetul de pe lângă Judecătoria Roșiorii de Vede.

Și la nivelul **Judecătoriei sectorului 2 București** au fost identificate 8 sentințe și 2 încheieri pronunțate în cauze având ca obiect infracțiuni de genul celor în legătură cu care se poate lua măsura de siguranță a confiscării extinse și în care au fost instituite măsura sechestrului sau valorificarea bunurilor, iar în 11 astfel de cauze s-a menținut măsura sechestrului asigurator.

În ceea ce privește excepțiile de neconstituționalitate pronunțate în această materie și consecințele acestora asupra procedurilor judiciare, Secția reține că, prin Decizia 78/11 februarie 2014 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 273/14 aprilie 2014 s-a statuat că dispozițiile referitoare la confiscarea extinsă sunt constituționale în măsura în care se aplică numai faptelor

săvârșite sub imperiul noii soluții legislative, care a intervenit de la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 63/2012, respectiv 22 aprilie 2012.

Ulterior, prin decizia nr. 356/25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691/22 septembrie 2014, Curtea Constituțională a analizat criticile de neconstituționalitate a prevederii care permite confiscarea extinsă a bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.63/2012, chiar dacă faptele pentru care este cercetat inculpatul au fost comise după această dată, respectiv după 22 aprilie 2012.

Din analiza conținutului unor hotărâri judecătorești, a reieșit că instanțele au dat curs consecințelor care decurg din deciziile Curții Constituționale.

În ceea ce privește recursurile în interesul legii sau hotărârile prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materia confiscării extinse, Secția constată că, de la nivelul Colegiilor de conducere ale curților de apel nu au fost formulate cereri către Înalta Curte de Casație și Justiție pentru pronunțarea unui recurs în interesul legii în materia confiscării extinse sau în materii adiacente acestora și nu au fost înregistrate situații la nivelul instanțelor judecătorești care să fi determinat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

În ceea ce privește plângerile împotriva măsurilor luate cu privire la sechestrul bunurilor în cursul urmăririi penale și modul lor de soluționare, se desprinde situația generală, aceea că la nivelul instanțelor au fost identificate situații în care persoanele interesate au formulat contestații sau plângeri împotriva măsurilor luate cu privire la sechestrul bunurilor în cursul urmăririi penale, care vor fi expuse cu titlu de exemplu în cele ce urmează : la nivelul **Curții de Apel Oradea** au fost identificate patru situații în care au fost analizate contestații împotriva ordonanțelor luate în cursul urmăririi penale, toate acestea fiind respinse ; la **Tribunalul Timiș** au fost identificate mai multe situații în care instanța a admis contestațiile formulate împotriva măsurilor asigurătorii luate asupra imobilelor, motivat de faptul că imobilele nu se mai află în posesia persoanelor suspectate ; iar pe rolul **Tribunalului Dâmbovița** au fost înregistrate 6 contestații formulate împotriva măsurilor luate cu privire la sechestrul bunurilor în cursul urmăririi

penale, cinci dintre acestea soluționate prin respingerea contestației, iar, într-un singur caz, s-a dispus declinarea competenței de soluționare în favoarea Curții de Apel Ploiești.

Secția constată că astfel de plângeri au fost înregistrate și la nivelul **Curții de Apel Brașov, Curții de Apel Cluj, Curții de Apel Craiova, Tribunalului pentru Minori și Familie Brașov, Tribunalul Alba, Tribunalului București - Secția I penală, Tribunalului Covasna, Tribunalului Iași, Tribunalului Ilfov, Tribunalului Olt, Tribunalului Mureș, Tribunalului Sibiu, Tribunalului Timiș, Judecătoriei sectorului 2 București, Judecătoriei sectorului 3 București, Judecătoriei Giurgiu sau Judecătoriei Răcari.**

Privitor la contestațiile la executare cu privire la punerea în executare a dispozițiilor din hotărârile penale cu acest obiect, s-a constatat că de regulă nu au fost situații în care să se fi formulat contestații de executare cu privire la punerea în executare a dispozițiilor din hotărârile penale. Doar pe rolul **Secției a II-a penale a Curții de Apel București** au fost înregistrate contestații cu privire la punerea în executare a dispozițiilor din hotărârile penale, fiind comunicate informații privind dosarele nr.

_____ însă, în urma analizării datelor și informațiilor din Ecris, a reieșit că între timp completurile de judecată au luat act de retragerea cererilor de contestație la executare.

În ceea ce privește aspecte privind punerea în executare a măsurii de siguranță a confiscării extinse, regula generală care s-a desprins este că nu au existat probleme sau dificultăți la punerea în executare a hotărârilor judecătorești.

Potrivit dispozițiilor regulamentare, instanțele de judecată nu au atribuții de organ de executare, ci de punere în executare a dispozițiilor cu caracter penal din hotărârile judecătorești, astfel că pozițiile din registrul specific se închid la confirmarea debitelor de către administrațiile financiare.

În ceea ce privește referatele Birourilor de executări penale privind punerea în executare și închiderea/neînchiderea pozițiilor cu privire la măsura confiscării extinse, Secția constată că, urmare a faptului că nu a fost dispusă în mod frecvent măsura confiscării extinse, nici nu au fost situații de punere în executare a acestei măsuri, iar în

cazurile în care măsura este definitivă, s-a constatat spre exemplu că la **Tribunalul Bacău**, confiscarea extinsă dispusă prin sentința penală nr. _____ modificată prin decizia nr. _____ pronunțată de Curtea de Apel Bacău și definitivă prin decizia penală nr. _____ pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost comunicată Administrației Finanțelor Publice a județului Bacău la data de 01 aprilie 2014 și confirmată de aceasta cu adresa nr. 35993/03 aprilie 2014; la **Tribunalul Timiș** au fost trei situații în care s-a pus problema punerii în executare a confiscării extinse, în toate aceste situații fiind comunicată prin adresă organelor financiare competente măsura confiscării extinse, care a fost confirmată, pozițiile din Registrul de executări fiind închise, iar la **Curtea de Apel Constanța** s-a pus în executare singura sentință pronunțată, definitivă prin decizie a instanțe supreme, fiind închisă poziția din registru pe baza adresei comunicate de către organele financiare.

Din datele și informațiile comunicate de către instanțe, în urma proceselor penale nu au fost deschise de către subiecții confiscării extinse procese civile pentru despăgubiri sau daune.

Totodată, Secția reține că au existat instanțe, cum este cazul **Curții de Apel Pitești**, care au arătat că măsura confiscării extinse în actuala reglementare este nefuncțională și aplicată cu reticență de instanțele judecătorești. S-a argumentat că de cele mai multe ori sunt întâmpinate dificultăți în legătură cu identificarea bunurilor supuse confiscării, procedura prevăzută de art. 112¹ fiind destul de greoaie din acest punct de vedere, mai ales că pentru a fi dispus acest gen de confiscare, în special când bunurile au fost transferate succesiv de către persoanele condamnate unor alte persoane, tot acest proces de identificare și probațiune presupune o procedură judiciară în sine care ar putea întârzia semnificativ soluționarea laturii penale a cauzei. De aceea, s-a susținut că este nevoie de o intervenție legislativă care să reglementeze ca identificarea bunurilor și toată probațiunea să fie efectuată în cursul urmăririi penale, procurorii urmând să propună apoi confiscarea extinsă, după ce, în prealabil, au aplicat sechestrul asigurator asupra bunurilor.

Studiind raportul întocmit de inspectorii judiciari, precum și materialele anexate, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii constată, din analiza datelor și informațiilor statistice semnalate ori identificate, că și în sistemul judiciar din România există aceeași situație de la nivelul Uniunii Europene, în sensul că procedurile de confiscare extinsă sunt insuficient utilizate și, implicit, sumele recuperate sunt reduse și insuficiente în raport cu valoarea estimată a acestora și cu amploarea fenomenului criminalității organizate, cu toate consecințele de rigoare.

Se constată astfel că la nivelul instanțelor judecătorești din România, în perioada de referință, de la intrarea în vigoare a noilor dispozițiilor legale, în anul 2012, și până la data efectuării controlului au fost înregistrate un număr de doar **19 dosare** în care instanțele s-au pronunțat asupra măsurii confiscării extinse, dosarele fiind analizate indiferent de stadiul procesual (primă instanță, apel sau recurs ori primă instanță și apel, potrivit legislației actuale), criteriul utilizat fiind acela ca cel puțin una dintre instanțe să fi dispus măsura de siguranță a confiscării extinse.

Dintre cele 19 dosare în care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse, în 14 cauze hotărârile sunt definitive, iar alte 5 dosare se află pe rol, fie la instanța supremă, fie la curțile de apel în căile de atac, cu termene stabilite în perioada decembrie 2014 - februarie 2015.

Dintre cele 14 cazuri rămase definitive, în 13 dintre ele măsura de siguranță a fost luată definitiv, iar într-un singur caz, a fost respinsă definitiv (de către instanța ierarhic superioară).

Se observă că măsura de siguranță este aplicată în mod neechilibrat prin raportare la modul de dispunere teritorial al instanțelor de judecată, dar și a celui ierarhic.

Astfel, la nivelul judecătoriilor nu a fost dispusă aproape deloc (cu o singură excepție) măsura de siguranță a confiscării extinse, la nivelul tribunalelor, a fost aplicată la circa un sfert din numărul tribunalelor, iar la curțile de apel, la circa jumătate dintre instanțe.

Secția apreciază că această situație poate fi explicată, în afara faptului că nu au fost îndeplinite condițiile aplicării acestei instituții, respectiv activitatea infracțională a persoanelor trimise în judecată, lipsa convingerii instanței, lipsa identificării unor bunuri

ș.a., prin introducerea recentă a instituției confiscării extinse, astfel că dosarele susceptibile de a se aplica o asemenea măsură se află încă pe rolul instanțelor judecătorești.

O altă cauză obiectivă identificată se referă la prelungirea procedurilor judiciare determinată de necesitatea administrării de probe în vederea luării măsurii confiscării extinse.

Se mai constată că în practica instanțelor judecătorești există abordări diferite asupra modului de interpretare a unor dispoziții legale privind condițiile de aplicare a măsurii de siguranță a confiscării extinse. Astfel, în unele situații s-a reținut că pentru a fi dispusă confiscarea extinsă, instanța trebuie să aibă doar convingerea (sau aprecierea, cum au motivat alte instanțe) că bunurile respective provin din activități infracționale de natura celor prevăzute de lege în mod limitativ, pe câtă vreme în altele, s-a motivat că instanța are nevoie de probe certe sau de probe depline etc., astfel că în prima situație s-a dispus confiscarea extinsă, în cea de a doua, a fost respinsă, conducând astfel la crearea unei practici judiciare neunitare, inconstante și imprevizibile.

O altă problemă care a generat controverse în practică se referă la consecința aplicării procedurii simplificate de judecare a unei cauze asupra administrării probatoriului privind confiscarea extinsă. Unele instanțe au considerat că, în cazul în care procesul se desfășoară în baza procedurii simplificate, în care judecata are loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, este inadmisibilă continuarea procesului pentru administrarea de probe în ceea ce privește confiscarea extinsă, în timp ce alte instanțe au apreciat că procesul poate continua și sub acest aspect.

Ca o consecință a celor sus-menționate, Secția pentru judecători apreciază că se impune a fi avută în vedere în practica judiciară necesitatea luării măsurilor asiguratorii în faza inițială a investigației penale de către organele de urmărire penală și, de asemenea, administrarea corelativă de către acestea a probațiunii specifice pentru confiscarea extinsă.

O anumită situație constatată se referă la faptul că în unele cazuri instanțele de judecată, deși au dispus măsura confiscării extinse, nu au arătat detaliat în cuprinsul

hotărârii motivele de fapt și de drept care au condus instanța către o anume soluție, ceea ce poate determina casarea sau desființarea hotărârii pronunțate.

În ceea ce privește pregătirea și perfecționarea magistraților în domeniul confiscării extinse, Secția pentru judecători constată că în general dispozițiile legale prin confiscarea extinsă au fost aprofundate prin studiu individual sau la ședințele de învățământ profesional. De asemenea, au existat magistrați care au participat la diverse alte forme de pregătire și perfecționare profesională, existând astfel interes pentru cunoașterea teoretică acestei instituții. Cu toate acestea, au fost și instanțe care nu au comunicat modul de implementare a noilor dispoziții legale, astfel că este necesară o uniformizare în ceea ce privește activitatea de pregătire profesională, prin adoptarea unei atitudini proactive și de anticipare a problemicii în discuție.

În legătură cu măsura de siguranță a confiscării extinse au fost invocate excepții de neconstituționalitate, două dintre acestea fiind admise, instanțele conformându-se deciziilor instanței de contencios constituțional; într-o altă cauză, a fost invocată o excepție de neconstituționalitate referitoare la textele de lege care reglementează contestația împotriva sechestrului etc., iar instanța a sesizat Curtea Constituțională, fără a suspenda cauza.

De la nivelul Colegiilor de conducere ale curților de apel nu au fost formulate cereri către Înalta Curte de Casație și Justiție pentru pronunțarea unui recurs în interesul legii în materia confiscării extinse sau în materii adiacente acesteia, însă s-au constatat deja aspecte de practică neunitară, ceea ce, chiar dacă acestea nu au caracter de generalitate, reclamă ca judecătorii delegați cu atribuții privind analiza practicii de control judiciar, precum și judecătorii delegați pentru măsurile privind unificarea practicii să aibă în atenție identificarea aspectelor de practică neunitară generatoare de vulnerabilități în materia confiscării extinse și a problemelor adiacente acesteia și să ia măsurile prevăzute de dispozițiile legale și regulamentare.

În materia ce constituie obiectul controlului nu au fost înregistrate situații la nivelul instanțelor judecătorești care să fi determinat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

În ceea ce privește modul de punere în executare, regula generală care s-a desprins este aceea că nu au existat probleme sau dificultăți la punerea în executare a hotărârilor judecătorești.

De altfel, potrivit dispozițiilor regulamentare, instanțele de judecată prin Birourile de executări penale, nu au atribuții de organ de executare, ci de punere în executare a dispozițiilor cu caracter penal din hotărârile judecătorești, astfel că pozițiile din registrul specific se închid la confirmarea debitelor, iar nu la plata integrală a lor.

S-a constatat că, în urma proceselor penale, nu au fost deschise de către subiecții confiscării procese civile pentru despăgubiri sau daune.

O situație aparte aflată în strânsă legătură cu confiscarea extinsă se referă la modul de aplicare a dispozițiilor legale în materia măsurilor asigurătorii, a sechestrului în special, deoarece prin înlăturarea acestor măsuri se creează premisele imposibilității de acoperire integrală a prejudiciului ori cele de înstrăinare a bunurilor care ar putea constitui obiectul confiscării extinse sau confiscării speciale.

În acest context au fost identificate mai multe vulnerabilități, cu ocazia contestațiilor formulate împotriva măsurilor asigurătorii, multe dintre ele fiind identificate și arătate pe parcursul raportului.

Astfel, de exemplu, în cele mai multe situații, instanțele au ridicat sechestrul asupra unui bun aflat în posesia unei persoane, însă nu s-a indicat prin hotărâre în mod expres obligația pentru acea persoană, potrivit art. 255 alin. (2) din Codul de procedură penală, de a păstra bunul până la pronunțarea unei soluții definitive în procesul penal, și nici nu sunt arătate consecințele legale în caz de încălcare a acestei obligații, creând astfel premisele ca, din neștiință, persoanele respective să înstrăineze bunul. Sub acest aspect, Secția constată că unele instanțe au indicat expres această obligație în sarcina contestatorului, ceea ce, prin raportare la situația majoritară prin care instanța nu dispune în sensul arătat, se creează premisele unei practici judiciare neunitare.

O altă vulnerabilitate o constituie faptul că ridicarea sechestrului este executorie, astfel că, în situația în care la judecata în primă instanță se dispune ridicarea sechestrului, iar ulterior în calea de atac se revine asupra acestuia, atunci măsura confiscării extinse ar putea fi lipsită de obiect, deoarece între timp este posibil ca bunurile să fie înstrăinate.

Din verificările efectuate de către inspectorii judiciari, Secția pentru judecători reține că, în unele cazuri, măsura sechestrului a fost dispusă de către organele de urmărire penală ulterior înstrăinării bunurilor respective prin acte autentice către dobânditori de bună-credință. În consecință, instanțele au dispus radierea măsurii sechestrului asigurator.

Secția pentru judecători apreciază că situațiile sus-menționate reprezintă vulnerabilități, ca premise ale unor situații de risc, deoarece poate interveni problematica juridică a anulării, rezilierii sau rezoluțiunii contractelor translativ de proprietate, prin care sunt înstrăinate bunurile sau banii pentru a fi sustrate de urmărire, pentru cauza ilicită sau fraudă la lege, inclusiv în cadrul soluționării laturii civile a procesului penal.

Secția pentru judecători urmează să dispună aprobarea Raportului Inspecției Judiciare nr. 4621/IJ/3699/DIJ/2014, având ca obiect controlul tematic cu obiectivele de identificare a dosarelor și analiza datelor statistice obținute privind cauzele în care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse și practica judiciară în această materie.

Secția pentru judecători urmează să dispună comunicarea Raportului Inspecției Judiciare nr. 4621/IJ/3699/DIJ/2014 Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, pentru a dispune asupra propunerilor și măsurilor care se impun pentru înlăturarea deficiențelor și reducerea riscurilor în cazul vulnerabilităților constatate, conform propunerilor și recomandărilor cuprinse în Capitolul III din Raport, precum și dezbateră în cadrul ședințelor de învățământ profesional și a întâlnirilor lunare ale judecătorilor, a temelor de interes în domeniul analizat și a situațiilor care au generat aplicarea neunitară a legii în materia măsurilor asiguratorii.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 41 lit. g) coroborat cu art. 75 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art. 1 - Aprobă conținutul Raportului Inspecției Judiciare nr. 4621/IJ/3699/DIJ/2014, având ca obiect controlul tematic cu obiectivele de identificare a dosarelor și analiza datelor statistice obținute privind cauzele în care s-a dispus măsura de siguranță a confiscării extinse și practica judiciară în această materie.

Art. 2 - Comunicarea Raportului Inspecției Judiciare nr. 4621/IJ/3699/DIJ/2014 Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, pentru a dispune asupra propunerilor și măsurilor care se impun pentru înlăturarea deficiențelor și reducerea riscurilor în cazul vulnerabilităților constatate, conform propunerilor și recomandărilor cuprinse în Capitolul III din Raport.

Art. 3 - Dezbaterea în cadrul ședințelor de învățământ profesional și a întâlnirilor lunare ale judecătorilor, a temelor de interes în domeniul analizat și a situațiilor care au generat aplicarea neunitară a legii în materia măsurilor asiguratorii.

Art. 4 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 18 februarie 2015

Președinte,

Judecător Marius Badea TUDOSE

